WIELKOPOLSKI DZIENNIK LUDOWY

PIERWSZE PISMO CODZIENNE CHŁOPÓW

CENA NUMERU 5 ZŁ

ROK II, Nr 9 (265)

WTOREK
11 stycznia 1949 roku

Wsch. sł. 7.45, zach. 15.32

Plany anglosaskie w Zagłębiu Ruhry

naruszeniem bezpieczeństwa Europy

Plany anglosaskie w sprawie Zagłębia Ruhry godzą w elementarne zasady bezpieczeństwa Europy. Już obecnie Zagłębie Ruhry produkuje przeszło 7 milionów ton stali, tj. więcej niż Francja. Stal ta znajduje się w rękach tych samych niemieckich monopolistów, którzy planowali zdobycie lotaryńskich kopalń rudy dla Niemiec i w związku z tym w ciągu ostatnich 70 lat 3-krotnie organizowali najazd na Francję.

Produkcja stali w Zagłębiu Ruhry znajduje się pod bezpośrednim kierownictwem właścicieli koncernu „Vereinigte Stahlwerke", który przygotował i organizował potęgę wojenną Niemiec. W uchwałach londyńskich, dotyczących Zagłębia Ruhry, pominięto milczeniem sprawę własności zakładów przemysłowych Zagłębia Ruhry. W ten sposób fabryki i kopalnie Zagłębia Ruhry zostały spowrotem oddane w ręce monopolistów niemieckich.

Na konferencji londyńskiej postanowiono ograniczyć produkcję stali Zagłębia Ruhry do poziomu 10,7 miliona ton rocznie. Uchwała ta nie ma żadnego praktycznego znaczenia, gdyż nie została ona uzupełniona koniecznymi warunkami.

Demontaż zakładów zbrojeniowych został wstrzymany, a wydajność produkcyjna ciężkiego przemysłu Ruhry — nie została zmieniona. Poziom produkcji Zagłębia Ruhry jest zależny od decyzji monopolistów niemieckich, bezpośrednio kierujących przemysłem tego ważnego okręgu.

Anglosasi wyznaczyli dla Zagłębia Ruhry ważną rolę w bloku zachodnim. Zagłębie Ruhry ma bowiem stanowić bazę wojskową i arsenał bloku zachodniego i dlatego jest tak faworyzowane przez administrację marshallowską.

W łonie bloku anglosaskiego toczy się zacięta walka o wpływy na Zagłębie Ruhry. Po zupełnym usunięciu Francji z organów kontrolnych, Stany Zjednoczone wypierają obecnie również Wielką Brytanię. Amerykańsko - angielsko - francuska kontrola nad Zagłębiem Ruhry jest fikcją. Władza w zarządzie Ruhry należy jedynie i tylko do monopolistów amerykańskich, którzy szukają wspólników wśród przemysłowców niemieckich.

Amerykańskie monopole przemysłu stalowego są ściśle związane z przemysłem stalowym Zagłębia Ruhry. To samo odnosi się do innych dziedzin produkcji Zagłębia Ruhry. Sojusz przemysłu amerykańskiego z przemysłem niemieckim zacieśnił się ogromnie w roku 1948.

Zwycięstwa wojsk ludowych

w Tientsinie, pod Nankinem i Suczou

Sytuacja w Chinach przedstawiała się w niedzielę w godzinach popołudniowych następująco:

Na ulicach miasta Tientsin toczą się walki. Oddziały ludowe zajęły przedmieścia i posuwają się naprzód. Dzielnica przemysłowa Tientsinu została już opuszczona przez wojska Kuomintangu, które budują swe ostatnie pozycje obronne w środku miasta.

Pod Nankinem wojska ludowe zdobyły miejscowość Wang-Czyao, znajdującą się nad północnym brzegiem rzeki Yang-Tse-Kiang.

Na południu od twierdzy Suczou wojska ludowe w dalszym ciągu likwidują resztki okrążonej armii Kuomintangu, stawiające jeszcze opór. Znaczna część okrążonych żołnierzy — mimo terroru stosowanego przez dowództwo — zdołała przejść na stronę wojsk ludowych.

W Nankinie powtarzają się uporczywie pogłoski, że generał kuomintangowski Pai wycofuje swe wojska z terenów położonych na północ od rzeki Yang-Tse-Kiang, zamierzając skierować je do prowincji Kiang-Si w Chinach południowych.

Agencja Reutera donosi, że w sobotę wieczorem delegacja władz miejskich Tien-Tsinu i przedstawiciel wojsk kuomintangowskich udali się do kwatery chińskich wojsk ludowych pod Tien-Tsinem w celu przeprowadzenia rokowań w sprawie kapitulacji miasta.

Protest Izraela przeciw Anglikom

Protest Wielkiej Brytanii przeciw Izraelowi

Rząd Izraela skierował na ręce przedstawiciela ONZ w Palestynie ostry protest przeciwko ruchom wojsk brytyjskich w Transjordanii. Protest pozostaje w związku z wylądowaniem wojsk brytyjskich w porcie Transjordanii — Akaba.

Rząd Izraela domaga się, aby przedstawiciel ONZ w Palestynie dr Bunche wysłał obserwatorów do Akaby dla sprawdzenia, czy wojska brytyjskie nie naruszą granic Izraela.

Delegacja brytyjska w Lake Success wręczyła przedstawicielowi delegacji Izraela przy ONZ oficjalny protest rządu brytyjskiego w związku ze straceniem samolotów brytyjskich przez myśliwce Izraela.

Z uwagi na to, że protest brytyjski adresowany jest do „władz żydowskich w Palestynie", a nie do rządu Izraela, — delegacja Izraela zakomunikowała, że nie przekaże tekstu protestu rządowi Izraela.

Marzenia niemieckie o rewizji

granicy z Polską i Francją

W strefie brytyjskiej Niemiec, działa partia Strassera, która rozwija półlegalną, ożywioną działalność.

„Gauleiter" tej partii w Hannowerze, Sprengler, złożył deklarację, w której przypomniał tezy programowe partii Strassera. Sprengler podkreślił, że ta partia dąży przede wszystkim do rewizji granicy niemiecko - francuskiej i niemiecko - polskiej. Zapowiedział on, że wódz tej partii, Otto Strasser, w maju bieżącego roku wróci z Kanady do Niemiec, aby osobiście objąć kierownictwo polityczne nad działalnością swych zwolenników.

Wypowiedź angielskiego dziekana

o amerykańskich podżegaczach wojennych

W Londynie odbyło się zebranie publiczne, zwołane w celu uczczenia 19 - rocznicy założenia dziennika „Daily Worker".

Głównym punktem programu było przemówienie dziekana katedry Canterbury dra Hewlett Johnsona.

W przemówieniu swoim dr Johnson stwierdził, że „Stany Zjednoczone prowadząc swą obecną politykę wykonują ostatnią wolę testamentu Hitlera". Hitler i jego generałowie nakreślili przed śmiercią plany, które wpadły w ręce Amerykanów. Prezydent Roosevelt wyjawił ich treść. Niemcy zamierzali prowadzić wspólną z amerykańskim kapitalizmem politykę i odnowić w Niemczech panowanie monopoli kapitalistycznych.

Obecnie — stwierdza dr Johnson— rząd USA przeprowadza dokładnie ten program. Kapitalizm amerykański stał się obecnie wykonawcą testamentu Hitlera. Ale ludność Ameryki pragnie pokoju. Głównymi podżegaczami wojennymi są amerykańscy przywódcy wojskowi i magnaci finansowi. Stanowią oni liczebnie jedynie 1/10 klasy rządzącej w Ameryce.

Sprzeczności w orędziu prezydenta Trumana

Przemilczanie obietnic przedwyborczych

Prezydent Truman w swoim orędziu przed Kongresem amerykańskim, wystąpił z wieloma sprzecznymi planami.

W orędziu swym prez. Truman zapowiedział, że zanu... antyrobotniczej ustawy Taft—Hartley, lecz równocześnie prezydent USA zaproponował przyjęcie nowego ustawodawstwa pracy, zupełnie podobnego do ustawy Taft—Hartley.

Wbrew swym zapowiedziom przedwyborczym, Truman pominął milczeniem sprawę likwidacji osławionej komisji antyamerykańskiej, co oznacza, że rząd USA nie zamierza rozwiązać tej komisji, która jest obecnie najwyższym sztabem reakcji amerykańskiej.

Prez. Truman zapowiedział podwyższenie podatków o 4 miliardy dolarów rocznie, lecz pominął milczeniem swe przyrzeczenia przedwyborcze, dotyczące opodatkowania nadmiernych zysków.

Program polityki zagranicznej został podany w orędziu Trumana w paru zdaniach. Prezydent dał do zrozumienia, że nie zamierza zredukować ogromnych wydatków wojskowych. Nasuwa się więc pytanie, z jakich źródeł weźmie rząd amerykański fundusze, konieczne dla spełnienia przyrzeczeń, jakich prezydent nie skąpił narodowi amerykańskiemu, m.in.: budowy mieszkań, szkół, rozszerzenia sieci opieki lekarskiej itd.

Dotąd partia demokratyczna twierdziła, że republikanie torpedują wszystkie jej programy, zmierzające do podwyższenia stopy życiowej narodu amerykańskiego. Obecnie jednak partia demokratyczna posiada większość w Kongresie i trudno jej będzie wyjaśnić wyborcom, dlaczego nie dotrzymuje ona swych przyrzeczeń.

Śmierć w Szanghaju

z mrozu i głodu

Agencja Tass podaje z Nankinu, że w ciągu ostatnich 7 dni, przeszło 800 osób zamarzło na śmierć na ulicach Szanghaju. W ciągu ostatnich 3 miesięcy zmarło z chłodu i głodu na ulicach Szanghaju przeszło 6 tysięcy osób.

Obrona przewódców komunistycznych USA

domaga się unieważnienia oskarżenia

Obrońcy 12 przewódców partii komunistycznej Stanów Zjednoczonych, których proces ma się rozpocząć w Nowym Jorku, dnia 17 bm., zwrócili się z petycją do Sądu Najwyższego USA, żądając unieważnienia aktu oskarżenia.

Obrońcy opierają swe żądanie na tym, że ława przysięgłych, która wygotowała akt oskarżenia nie zawierała wśród tych członków robotników, przedstawicieli grup o niskim dochodzie ani przedstawicieli grup mniejszościowych.

Obrońcy zażądali równocześnie odłożenia procesu do chwili decyzji Sądu Najwyższego w sprawie petycji, która podkreśla dyskryminację, zastosowaną przy powołaniu ławy przysięgłych.

—:□:—

Rumuńsko-bułgarski

układ kolejowy

W Bukareszcie nastąpiła wymiana dokumentów ratyfikacyjnych układu, regulującego ruch kolejowy rzeczny między Rumunią i Bułgarią.

Tajne rozmowy między przedstawicielami

Anglii, USA, Holandii i Niemiec Zachodnich

Agencja Telepress podaje wiadomość, wychodzącego w Düsseldorfie dziennika „Industrie Kurier", stwierdzającą, że między przedstawicielami Anglii, Stanów Zjednoczonych, Niemiec Zach. i Holandii odbyły się tajne rozmowy w sprawie „rewizji granicy holendersko - niemieckiej. Rozmowy te — jak stwierdza agencja Telepress — zakończyły się porozumieniem, zgodnie z którym Holandia otrzyma niewielką część niemieckiego obszaru pogranicznego. Na obszarze tym znajdują się źródła nafty.

Wiadomość dziennika „Industrie Kurier" nie była zdementowana, ani przez władze anglo - amerykańskie, ani przez Holendrów.

Współzawodnictwo pracy w Rumunii

przy realizacji planu gospodarczego

W związku z ogłoszeniem jednorocznego planu gospodarczego, robotnicy fabryk i zakładów przemysłowych Rumuńskiej Republiki Ludowej przystąpili do współzawodnictwa pracy.

Prasa rumuńska donosi o zwycięstwach, odniesionych przez robotników. Na czoło wyścigu pracy wysuwają się załogi przędzalni Dymbowica-Filarst, fabryki „Wulkan" i Rumuńskich Zakładów Chemicznych.

W sali teatru robotników kolejowych w Bukareszcie odbyła się dekoracja 612 robotników kolejowych, w tym 58 kobiet, wyróżnionych w wyścigu pracy. Licznie zebrani robotnicy kolejowi zgotowali swoim kolegom owacyjne przyjęcie.

Na szerokim świecie

Po Indonezji — Palestyna?

Wielka Brytania dzierżyła w swym ręku Palestynę, jako kraj mandatowy przez lat trzydzieści — od zakończenia wojny światowej — aż do ewakuacji swych wojsk w połowie roku ubiegłego, kiedy kraj ten, w wyniku podziału przez ONZ na dwa państwa — żydowskie i arabskie, rozpocząć miał swój żywot bez obcych opiekunów.

Palestyna stanowi klasyczny przykład obiektu, z którego posiadania obcy imperializm nie chce zrezygnować w żadnym wypadku. Położona na wybrzeżu lewantyńskim Morza Śródziemnego, stanowi Palestyna ważne ogniwo w łańcuchu komunikacyjnym Imperium Brytyjskiego, jako leżąca na drodze do Indii i na Daleki Wschód. W Palestynie ma wylot rurociąg naftowy prowadzący z Iraku. W jej wnętrzu (zwłaszcza w okolicach Morza Martwego oraz na pustyni Negev) znajdują się cenne kopaliny.

Palestyna posiada więc dla Anglii kapitalne znaczenie, a w pierwszym względzie — znaczenie strategiczne. Toteż wszelkie usiłowania Brytyjczyków zmierzały ku temu, aby utrymać ją w swym ręku.

Wbrew deklaracji rodzimego męża stanu, Bulfoura, ogłoszonej podczas pierwszej wojny światowej, Anglicy przeciwstawiali się wszelkimi sposobami utworzeniu państwa żydowskiego. Dla umotywowania konieczności swego pobytu w Palestynie, stosowali zasadę „divide et impera" (dziel i rządź"). inaczej mówiąc: wzniecali i rozdmuchiwali antagonizmy pomiędzy Żydami a Arabami, powodując stan ciągłego wrzenia tego kraju. Bo nie ulega wątpliwości, że gdyby nie interwencja trzeciego czynnika, obie te narodowości doszłyby wcześniej czy później do porozumienia i ułożyłyby jakoś współżycie. Czując, że Palestyna, po dokonaniu podziału przez ONZ, wymyka się z ich rąk zainspirowali Brytyjczycy napaść uległych im państw arabskich na Izraela.

Zawiedli się jednak, ponieważ Żydzi potrafili nie tylko odeprzeć napastników, ale i poczęli dyskontować owoce swych sukcesów militarnych, nawiązując bezpośrednie rokowania z Transjordanią, Irakiem i Egiptem.

To zaniepokoiło imperialistów brytyjskich w najwyższym stopniu. Stan pokoju w tym zakątku globu usuwał przecież jakiekolwiek pod stawy ich interwencji.

Anglicy oskarżają więc obecnie Żydów o „niesprowokowaną agresję" na państwa arabskie, w szczególności na terytorium egipskie. (Jak gdyby w swoim czasie Arabowie nie napadli na Izraela) Anglicy zarzucają dalej Żydom, że zestrzelili im pięć samolotów, przelatujących rzekomo nad terenami, na leżącymi do Egiptu. Wojska brytyjskie wylądowały wreszcie w Akabie, porcie transjordańskim, położonym u zbiegu granic Transjordanii, Egiptu i Arabii Saudowskiej.

Cała ta akcja świadczy, że Wielka Brytania, nie mając innych sposobów utrzymania swych pozycji w Palestynie, skłonna jest przejść do uderzenia bezpośredniego, nie bez cichego błogosławieństwa, rzecz oczywista, ze strony USA. Jak widzimy przykład holenderski jest zaraźliwy, zwłaszcza, że najbardziej zachęca bezkarność.

Widzimy też, że im bardziej imperializm światowy zagrożony jest w stanie swego posiadania, tym bardziej porzuca wszelkie pozory i z cyniczną, niezamaskowaną otwartością usiłuje bronić swoich nadwątlonych pozycji.

J. W.

Nieporozumienia w rządzie belgijskim

wobec zerwania rokowań z Francją

Nawiązując do niepowodzenia rozmów handlowych francusko - belgijskich, pismo belgijskie „Le Peys" podkreśla, że w łonie gabinetu belgijskiego ujawniła się tendencja ograniczenia importu. Opozycja, na czele której stoi minister koordynacji gospodarczej de Groote, domaga się ograniczenia do minimum importu przede wszystkim z Francji.

Dziennik podkreśla, że bilans handlu między Francją a Belgią wykazuje po stronie francuskiej deficyt 500 milionów franków belgijskich. Premier Spaak pragnął zezwolić na import towarów francuskich, co stało się przyczyną konfliktu w łonie rządu belgijskiego.

Z prac Komisji Sejmowych

W sobotę odbyło się wspólne posiedzenie sejmowych komisyj: Administracji i Bezpieczeństwa oraz Ziem Odzyskanych, na którym przewodniczył poseł Szydło (SL).

Sprawozdanie o rządowym projekcie ustawy o scaleniu zarządu Ziem Odzyskanych z ogólną administracją państwową, złożył poseł Dura (SL).

W toku dyskusji, komisje projekt ustawy przyjęły po wniesieniu poprawek, wyznaczając posła Durę referentem projektu na plenarnym posiedzeniu Sejmu.

Na posiedzeniu, poza członkami Komisji, obecni byli wiceministrowie Wolski i Dubiel.

Zgon artysty-malarza

Adama Malickiego

W Warszawie zmarł przeżywszy 52 lata Adam Malicki, znany artysta malarz.

Adam Malicki odbywał studia malarskie w Akademii Krakowskiej u prof. Weissa, specjalizował się w pejzażu. Zmarły brał udział w licznych wystawach, w grudniu zaś ub. roku urządził w salach SARP własną wystawę zbiorową pejzaży Ziem Odzyskanych.

Adam Malicki był członkiem Zarządu Oddziału Warszawskiego Związku Polskich Artystów Plastyków.

Stałe nasilenie

bezrobocia w Belgii

Według oficjalnych danych w dniu 8 bm. 1949 r. liczba bezrobotnych w Belgii wynosiła 298 tysięcy osób. Dzienniki belgijskie podkreślają, że ilość bezrobotnych wzrosła w zastraszającym tempie. 1 października 1948 r. według oficjalnych danych było 130 tysięcy zarejestrowanych bezrobotnych; 1 listopada — 173 tys. a 1 grudnia 200 tysięcy.

Szykany policji francuskiej

wobec hiszpańskiego gen. republikańskiego

Agencja France Presse donosi, że ministerstwo spraw wewnętrznych zawiesiło rozkaz przymusowego osiedlenia się na Korsyce, wydanym w stosunku do Juana Fernandeza, generała hiszpańskiej armii republikańskiej. Jednocześnie wszak że Fernandez został wezwany do powstrzymania się od wszelkiej działalności politycznej. Odwołanie rozkazu w sprawie Fernandeza tłumaczy się oficjalnie złym stanem zdrowia jego małżonki. Należy jednak przypomnieć, że szykany francuskich władz policyjnych wobec Fernandeza wywołały ostre protesty postępowej opinii publicznej we Francji.

Francuskie masy pracujące

domagają się podwyżki płac

Problem płac i cen we Francji nabiera znów palącej aktualności w związku z nowymi ciężarami podatkowymi, uchwalonymi w ramach budżetu na rok 1949. Podwyższenie podatków pośrednich grozi nową falą zwyżkową, pociągającą w konsekwencji dalsze obniżenie zdolności nabywczej mas pracujących. Pracodawcy żądają 25% podwyżki cen. W tych warunkach wszystkie centrale związkowe domagają się zgodnie podwyższenia płac. Force Ouvriere, chrześcijańskie związki zawodowe i Generalna Konfederacja kadr zmuszone zostały pod naciskiem dołów związkowych wystąpić w tej sprawie z prośba o przyjęcie przez premiera Queuille'a. Centrale te domagają się podwyżki płac o 23%. Jak wiadomo, żądanie podwyżki cen zostało już od dawna sformułowane przez CGT.

Z żądaniem podwyżki płac występują liczne organizacje zawodowe i gminne w całym kraju.

Dysproporcja między płacami i cenami stała się tak jaskrawa, że nawet skrajnie reakcyjna „Aurore" zmuszona jest przyznać: „Z winy rządu rewizja płac stała się nieunikniona".

Krajowy komitet cen rozpoczął obrady nad problemem płac i cen. W komitecie tym, posiadającym głos doradczy — zasiadają przedstawiciele organizacji pracujących i pracodawców.

Dostawy broni dla Arabów

Wynurzenia angielskiego tygodnika

Tygodnik angielski „News States man and Nation" opublikował artykuł, w którym stwierdza, że Anglicy dostarczają broń Arabom. W chwili obecnej Żydzi i Arabowie w przeszło 75 proc. uzbrojeni są w broń pochodzenia angielskiego.

Działania wojenne w Palestynie rozpoczęły wojska arabskie atakiem na osiedle „Miszmar Haemek". Podczas tego ataku Arabowie używali francuskich dział 70 mm.

Tygodnik podaje, że władze brytyjskie na Bliskim Wschodzie dostarczały Arabom podczas walk benzyny. Bezpośrednio przed zakończeniem mandatu Anglicy wywieźli zapasy benzyny do Libanu.

Lotnictwo krajów arabskich, które bombardowało miasta, osiedla i skupienia wojsk Izraela, dysponowało samolotami brytyjskimi i bronią angielską. Podczas walk w Jerozolimie Arabowie używali dział 94 mm pochodzenia angielskiego. Artyleria arabska znajdowała się pod dowództwem oficerów brytyjskich.

Skandaliczne machinacje

włoskiego min. komunikacji

Prasa demokratyczna donosi o ujawnieniu wielkiego skandalu we włoskim ministerstwie komunikacji. Rząd włoski zakupił mianowicie w Stanach Zjednoczonych w ramach planu Marshalla pół miliona podkładów kolejowych, płacąc 3.700 lirów za sztukę. Te same podkłady kolejowe we Włoszech kosztują 1.440 lirów za sztukę. Tak więc rząd włoski przepłacił 1.130 milionów lirów za towary, które mógł zakupić bez trudu na rynku wewnętrznym, popierając przemysł włoski i dając zatrudnienie tysiącom robotników włoskich.

Wzrost liczby katastrof

w kopalniach francuskich

W kopalniach francuskich zanotowano ostatnio liczne katastrofy. Ofiarą tych katastrof padło w ciągu ostatnich 6 tygodni wielu górników, przy czym 23 górników zginęło, a reszta odniosła ciężkie obrażenia.

W ubiegłym tygodniu w kopalni Biver nastąpiła katastrofa, podczas której zginęli dwaj górnicy. Jedną z ofiar katastrofy jest Polak, Jan Wójcik. W pogrzebie górników wzięli m. in. udział: deputowani departamentu, konsul RP w Marsylii, przedstawiciele związków zawodowych oraz tysięczne rzesze górników.

Przedstawiciele CGT (Generalnej Konfederacji Pracy) oświadczyli, że jedną z przyczyn katastrof jest fakt, iż rząd nie zgadza się na rozszerzenie kompetencji delegatów górniczych dla spraw bezpieczeństwa. W kopalni Biver zginęło w roku 1948 dziewięciu górników.

Obrady Gł. Komitetu Współzawodnictwa

Związku Zawodowego Kolejarzy

Dnia 8 bm. odbyło się pod przewodnictwem pos. W. Żukowskiego w Zarządzie Głównym ZZK w Warszawie plenarne posiedzenie Głównego Komitetu Współzawodnictwa Pracy Zw. Zaw. Kolejarzy RP.

Okręgowe Komitety Współzawodnictwa Pracy złożyły przed plenum sprawozdanie ze swojej działalności organizacyjnej i wyników pracy na PKP.

Rezultatem podjętego przez kolejarzy współzawodnictwa pracy było wykonanie jeszcze w listopadzie ub. roku rocznego planu przewozu PKP i złożenie daru dla Państwa od kolejarzy w postaci przewiezienia do końca grudnia ub r. 13 mil. ton towarów i 33 mil. pasażerów ponad plan roczny.

W ramach szkolenia kadr ruchu współzawodnictwa w grudniu ub. roku 40 kolejarzy ukończyło, zorganizowany przez Główny Komitet Współzawodnictwa Pracy ZZK, kurs współzawodnictwa w Świdrze pod Warszawą, zaś w tych dniach rozpoczną się następne kursy, które ukończą wszyscy działacze terenowych komitetów współzawodnictwa pracy.

Do oceny poszczególnych pracowników i drużyn zespołowych wprowadzono jako współczynniki: wydajność pracy, jakość wykonania robót i punktualność. Ponadto w służbie ruchu do punktacji brane będzie pod uwagę: przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa ruchu, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz podniesienie jej wydajności.

Zamykając obrady poseł Żukowski przypomniał, że zadaniem ruchu związkowego jest m. in. obrona interesów pracowniczych przed wadliwymi zarządzeniami administracji.

Samoloty w obronie

reniferów przed wilkami

Na skutek znacznych strat w reniferach w północnej Szwecji, napadanych przez olbrzymie stada wilków, postanowiono użyć samolotów i samochodów, zaopatrzonych w małe stacje nadawcze celem sygnalizowania zawczasu hodowcom o grożącym reniferom niebezpieczeństwie. Podobna akcja będzie podjęta również przez władze norweskie.

RADIO—TELEFON TELEGRAF

Na zaproszenie Związku Młodzieży Węgierskiej Komitet Wykonawczy Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej postanowił odbyć II Kongres Federacji w Budapeszcie w lecie br.

● W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, iż władze amerykańskie zamierzają w najbliższym czasie przywrócić b. działaczom hitlerowskim prawo własności do skonfiskowanych poprzednio przedsiębiorstw handlowych i zakładów przemysłowych. Dotyczy to wszystkich obiektów, położonych w amerykańskim sektorze Berlina.

● W gmachu Opery Berlińskiej odbył się uroczysty koncert, w którym wystąpili gościnnie dyrygent Fitelberg i skrzypaczka Umińska.

»BOGATSZYM SIĘ CHŁOP STANIE PRZEZ SPOŁECZNE OSZCZĘDZANIE«

Przodujące gromady pomorskie

we współzawodnictwie pracy w rolnictwie

Ogólne wyniki akcji współzawodnictwa w rolnictwie za rok ubiegły w województwie pomorskim przedstawiają się następująco:

Zlikwidowano w całości odłogi na obszarze 22.912 ha, uruchomiono 161 punktów czyszczenia ziarna, wykonując plan w 300 proc., uruchomiono 133 ośrodki maszynowe (133 proc. planu), wybudowano i wyremontowano około 4 tys. gnojowni i zbiorników na gnojówkę, założono 10.255 pryzm kompostowych, wybudowano 125 silosów, wykopano i oczyszczono 478 km rowów odwadniających, założono 6.900 ogródków.

Do współzawodnictwa przystąpiło ogółem 1695 gromad i 165 gmin wiejskich. Liczba gospodarstw uczestniczących we współzawodnictwie wynosi 96 tysięcy na ponad 146.000.

We współzawodnictwie wyróżniło się kilkadziesiąt gromad z poważnymi wynikami pracy w zakresie wytwórczości produkcyjnej i działalności społecznej.

M. in. **gromada Osiek w pow. świeckim** pierwsza podjęła współzawodnictwo w akcji odwadniania łąk i pastwisk i najlepiej wywiązała się z tych robót w powiecie. Wspólnym wysiłkiem mieszkańców wsi oczyszczono 3 tys. m rowów i uporządkowano zaniedbane drogi na terenie całej gromady. Wszyscy rolnicy należą do koła gromadzkiego ZSCh, które przejawia dużą aktywność.

Wieś Rejowo w pow. inowrocławskim odznacza się dużym wyrobieniem społecznym. Mieszkańcy wsi pracują bardzo wydatnie na polu kulturalno-oświatowym i gospodarczym, w szeregach ZSCh i kół gospodyń wiejskich. W celu ulepszenia gleby, zastosowano we wsi masową uprawę roślin na nawozy zielone.

Gromada Kazin powstała z reformy rolnej, przoduje w powiecie bydgoskim pod względem czystości i higieny budynków inwentarskich. Ludność całej wsi przeprowadziła zespołowo wraz z młodzieżą szkolną walkę z chwastami. W całej gromadzie zastosowano siew rzędowy przy pomocy sprzętu z ośrodka maszynowego.

Wieś Mirowice w pow. bydgoskim przejawia dużą aktywność i zainteresowanie pracami ZSCh. Gromada ta posiada dobrze zorganizowane koło gospodyń wiejskich, które założyło w każdym gospodarstwie ogródki warzywne.

We wsi Bielczyny w pow. toruńskim zorganizowano wzorowe bloki nasienne o obszarze 70 ha, w każdym gospodarstwie założono stosy kompostowe. Wybudowano zbiorniki na gnojówkę. Mieszkańcy wsi przeprowadzili samorzutnie akcję tępienia chwastów.

Nowe placówki handlowe

w Rzeszowskim

W ciągu roku bież. na terenie woj. rzeszowskiego poważnie wzrosła liczba sklepów PCH oraz sklepów spółdzielczych. W najbliższym czasie Państwowa Centrala Handlowa założy w rzeszowskim 76 sklepów spożywczych oraz Centrala Spółdzielni Spożywców — 8 sklepów. Przede wszystkim nowe placówki handlowe powstaną w miejscowościach, które nie posiadały dotychczas w wystarczającej ilości sklepów PCH i spółdzielczych. M. in. w Rzeszowie otwarty zostanie drugi wzorcowy sklep kolonialny, połączony z probiernią win i kawy. Równocześnie Centrala Spółdzielni Mleczarsko-Jajczarskich uruchomi punkt sprzedaży nabiału połączony z barem mlecznym.

Nie obawiać się szczepień przeciwgruźliczych

Akcja masowego szczepienia gruźlicy spotyka się z pewnym niedowierzaniem ze strony społeczeństwa, głównie dlatego, że rozpowszechniona jest obawa, aby zaszczepieni nie zachorowali wskutek tego zabiegu na gruźlicę. Lęk zupełnie płonny! — Szczepienia są wykonywane zupełnie zmienionymi zarazkami gruźliczymi, wyhodowanymi w specjalnych warunkach po raz pierwszy przez francuskich uczonych Calmetta i Guerina. Zarazki te mają taką właściwość, że organizm ludzki czy zwierzęcy po zetknięciu się z nimi nabywa cech, dzięki którym staje się znacznie mniej wrażliwy na zakażenie właściwym prątkom gruźlicy. Zarazki użyte w szczepionce nie są w stanie wywołać nawet lekkiego zachorowania. Są zupełnie nie chorobotwórcze, jak na przykład zarazki wywołujące kwaśnienie mleka. — Szczepionkę podaje się nowonarodzonym dzieciom do ustnie w pokarmie. Zarazki dostają się do jelit i stąd przenikają wgłąb organizmu, przebywając w nim dłuższy okres czasu i powodując zbawienne dla niego zmiany. Żadne zaburzenia trawienne przy tym nie występują. Szczepionkę można również wstrzykiwać pod skórę lub wprowadzać do skóry, jak przy szczepieniu ospianki. Przy tym sposobie w miejscu zaszczepionym tworzy się guzek lub mniejszy albo większy ropień w zależności od wrażliwości skóry. Ropnie te ulegają wygojeniu bez żadnym cięższych następstw.

Szczepienia przeciwgruźlicze zasługują na szerokie rozpowszechnienie, szkody bowiem żadnej szczepionemu przynieść nie mogą, zmniejszają pięciokrotnie niebezpieczeństwo zakażenia, a w razie zachorowania w bardzo znacznym stopniu łagodzą przebieg schorzenia i zmniejszają odsetek śmiertelności.

»Ostatni Etap« wyświetlany w USA

W „Museum of Modern Art" w Nowym Jorku odbył się staraniem Konsulatu Generalnego RP pierwszy w tym mieście pokaz publiczny filmu „Ostatni etap" w obecności 400 przedstawicieli kół dyplomatycznych, kulturalnych i prasowych oraz Polonii nowojorskiej.

Pokaz, przyjęty z wielkim uznaniem przez widzów, poprzedzony został słowem wstępnym konsula generalnego Jana Galewicza. Podkreślając olbrzymie straty wojenne i cierpienia Polski pod okupacją niemiecką, konsul Galewicz stwierdził, że film o Oświęcimiu stanowi ostrzeżenie przed okrucieństwem wojny i apel na rzecz pokoju światowego.

Konsul Galewicz, jako jeden z b. więźniów niemieckich obozów koncentracyjnych, oświadczył m. in., że społeczeństwo polskie, pamiętając terror niemiecki, nie przypuszcza nigdy, że w 3 lata po wojnie znajdą się koła, które udzielą amnestii zbrodniarce hitlerowskiej Koch i będą realizowały odbudowę agresywnych Niemiec.

Film „Ostatni etap", nad którym objęła protektorat Rada Filmowa ONZ, wyświetlany będzie wkrótce w jednym z czołowych kinoteatrów Nowego Jorku, którego specjalnością są najlepsze filmy europejskie i który przez 2 lata wyświetlał słynny film włoski „Rzym — miasto otwarte".

Brygady instruktorskie

w przemyśle węglowym

Jak już donosiliśmy, na terenie przemysłu węglowego prowadzono prace przygotowawcze do zorganizowania brygad instruktorskich, mających na celu zaznajomienie załóg kopalń węgla z nowymi metodami pracy, stosowanymi przez przodujących górników w przemyśle węglowym. Metody te, zmierzające do usprawnienia wydobycia węgla, są obecnie rozpowszechniane wśród wszystkich pracujących w kopalniach.

Brygady instruktorskie przystąpiły już do pracy z dniem 1 stycznia br. W skład ich weszło ponad 580 przodujących górników. Przy każdej z kopalń węgla utworzona została jedna brygada instruktorska w składzie ok 8 osób.

Z frontu walki z przestępstwami masowymi

Komplet orzekający Komisji Specjalnej rozpatrzył na jednym z posiedzeń szereg spraw przeciwko winnym zawodowego uprawiania przestępstw masowych o charakterze szkodnictwa gospodarczego. Do przestępstw takich zalicza się w tej chwili między innymi nielegalny ubój, ściśle związany z nim nielegalny garbunek skór, dewastację lasów i jeszcze ciągle nielegalne gorzelnictwo.

I tak komplet orzekający ukarał obozem pracy w granicach do 2 lat, względnie wymierzył grzywny w wys. do 300.000 zł za zawodowe uprawianie nielegalnego uboju między innymi następującym osobnikom: **Kołodziejskiemu Janowi z Rozdrażewa k/Krotoszyna, Michalewiczowi Leonowi rzeźnikowi z Pleszewa, Cieślowej Kazimierze z Brzezio k/Jarocina, Chomackiemu Adolfowi z Zamościa, Gałce Franciszkowi ze Skierniewki, Dąbrowskiej Marii i Szczęśniewskiemu Julianowi obydwojgu z Ożarowa, Strzałkowskiemu Mieczysławowi rzeźnikowi z Inowrocławia, Wojnarowi Henrykowi rzeźnikowi z Brzozowa, Chłądowi Marianowi z Łomnicy, Kiełtyce Janowi rzeźnikowi z Jeżmanowic, Skrzypkowi Stanisławowi z Kurdwanowa, Pawłowskiemu Stanisławowi rzeźnikowi z Pabianic, Michalakowi Mieczysławowi z Pałek k/Sieradza, Kosnemu Józefowi z Warszawy-Okęcia, Lorencowi Wilhelmowi rzeźnikowi z Suchedniowa** i kilkunastu innym.

Wszyscy wymienieni dopuszczali się systematycznie nielegalnego uboju i wprowadzenia pochodzącego stąd mięsa do obrotu, przy czym w szeregu wypadków nie wahano się wprowadzić do obrotu mięso pochodzące ze zwierząt chorych, względnie padłych.

Plan rejonizacji i produkcji rolnej

W związku z przestawieniem naszej gospodarki narodowej na planową sprawa rejonizacji produkcji rolnej staje się niezmiernie aktualną i pilną.

Rejonizacja produkcji rolnej powinna opierać się na stwierdzonych faktach i analizie przeszłości, ale winna też wytyczyć drogi rozwoju i przewidywań.

Zapoznawszy się z właściwościami klimatu, gleb i warunkami gospodarczymi, można ustalić wytyczne rejonizacji produkcji rolnej.

Wytwórczość roślinną Polski charakteryzują w pierwszej linii główne ziemiopłody. Są to mianowicie zboża chlebowe: żyto, pszenica, jęczmień i owies (uprawa ich zajmuje 57.7 proc. powierzchni gruntów ornych), dalej okopowe: ziemniaki, buraki cukrowe i okopowe pastewne (powierzchnia ich uprawy zajmuje— 18,8 proc. powierzchni gruntów ornych), rośliny przemysłowe (1,3 proc. powierzchni gruntów ornych), następnie rośliny strączkowe i motylkowe, których areał uprawy stanowi 12.3 proc. powierzchni ziemi pod pługiem.

Stosunek w jakim poszczególne województwa uczestniczą w produkcji rolnej nie jest równomierny.

Na podstawie tych wszystkich różnorodnych danych można ustalić następujące rejony:

1. Rejon żytni, który wskutek słabych gleb i niesprzyjających warunków klimatycznych charakteryzuje uprawa żyta, jako zasadniczej rośliny.

2. Rejon zbożowo-okopowy, który można podzielić na dwa podrejony: **a) podrejon żytnio - ziemniaczany,** odznaczający się uprawą żyta, jako zasadniczej rośliny zbożowej oraz w którym okopowe zajmują obszar ponad 20 proc. gruntów ornych, a wśród których prawie wyłącznie są uprawiane ziemniaki. **b) podrejon pszenno - buraczany,** charakteryzuje go uprawa pszenicy dochodząca do 30 proc. ogólnej powierzchni zbóż oraz uprawa buraka cukrowego, która stanowi 20 — 25 proc. powierzchni uprawy okop.

3. Rejon wszechstronnej produkcji, w którym rozróżniamy dwa podrejony: **a) podrejon uprawy pszenicy,** buraka cukrowego, charakteryzuje go również uprawa roślin przemysłowych oleistych oraz w znacznych rozmiarach warzywnictwo. **b) podrejon** uprawy pszenicy i w mniejszych rozmiarach buraka cukrowego, **a po**za tym uprawy rzepaku, chmielu i tytoniu.

4. Rejon pastewno - zbożowy, charakteryzuje go przewaga ponad **50** proc. użytków rolnych obejmujących trwałe łąki i pastwiska i polową uprawę roślin pastewnych. Spośród zbóż znaczną przewagę posiadają zboża jare, owies i jęczmień. Mamy tu podrejon górski i nizinny.

5. Rejon pastewny, w którym **80** proc. użytków rolnych obejmuje łąki, pastwiska i polową uprawę roślin pastewnych.

Zagadnienie rejonizacji produkcji zwierzęcej jest obecnie w opracowaniu. Punkt ten stanowi drugą część całej rejonizacji produkcji rolnej.

Trzecią i ostatnią częścią tej pracy będzie omówienie zorganizowania i zrealizowania rejonizacji produkcji rolnej.

Stypendia dla młodzieży akademickiej

Prowadzona przez Pow. Zakład Ubezp. Wzaj. akcja pomocy młodzieży szkół wyższych została w roku bieżącym rozszerzona zarówno pod względem ilości, jak i wysokości stypendiów. Od 1 października ub. r. ilość fundowanych przez PZUW stypendiów wynosi 78, z czego 22 — typu specjalnego, wyłącznie dla takich studentów, którzy zobowiązują się do poświęcenia się po ukończeniu studiów pracy w PZUW. Wysokość tych ostatnich stypendiów wynosi zł 10.000 miesięcznie, pozostałych zaś — zł 5.000. Z tegorocznych stypendiów PZUW korzystają studenci 20 wyższych uczelni.

Nadmienić należy, że PZUW jest jedną z pierwszych instytucyj, które przy udzielaniu swych stypendiów przyjęły w całości tryb postępowania zalecony przez Ministerstwo Oświaty, dążące do skoordynowania akcji stypendialnej w skali ogólnopaństwowej. W ten sposób PZUW pragnie przyczynić się do wprowadzenia planowego gospodarowania również i w dziedzinie pomocy młodzieży szkół wyższych.

CZYTAJCIE PRASĘ LUDOWĄ

Wystawa polskiej sztuki ludowej w Paryżu

W Muzeum Sztuki Współczesnej w Paryżu została otwarta wystawa polskiej sztuki ludowej i przemysłu artystycznego.

W otwarciu wystawy wzięli m. in. udział ambasador RP Putrament, przedstawiciele francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych.

Eksponaty wystawy obejmujące rzeźby, drzeworyty, grafiki, malowanki na szkle itp. wykonane zostały wyłącznie przez polskich artystów ludowych. Przemysł artystyczny reprezentują tkaniny, przedmioty codziennego użytku zabawki i ceramiki.

Wystawa cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców Paryża. Dzienniki paryskie zamieszczają o niej pochlebne wzmianki. (w)

Km. 995/48.

Obwieszczenie

o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Warszawie rewiru VIII mający swą kancelarię przy ul. Nowogrodzkiej nr 4 m. 4 podaje do publicznej wiadomości, że na zasadzie art. 602 k. p. c. w dniu 25.I 1949 r. o godz. 12.30, w lokalu domu przy ul. Spiskiej nr 7, odbędzie się licytacja ruchomości Fir. Sprzedaż Materiałów Budowlanych Mariana Chruściela, składających się z 1800 szt. cegły szamotowej, 500 szt. cegły szpaltówki i 100 świdrów do drzewa na rzecz Komunalnej Kasy Oszczędności m. st. Warszawy, oszacowanych na ogólną sumę zł 77.500. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji na miejscu czynności.

Warszawa, dnia 8.I.1949 r.

31R **Komornik**

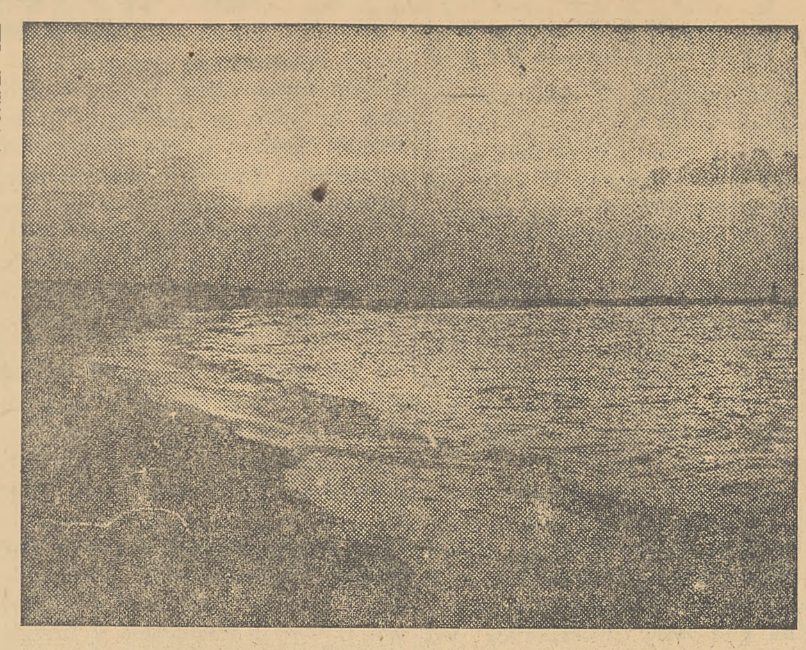
Na Helskim Haku

Hel jest gminą wiejską w powiecie morskim, zamieszkaną przez około 1500 obywateli. Najstarsze nazwy miejscowości przed wiekami były następujące: „Ziemia Helska", „Heel", „Ziemia Heel", „Terra Helensis". Krótka relacja o półwyspie i miejscowości Hel znajduje się w opisie podróży żeglarza Wulf stana, który w IX wieku wyruszył wzdłuż południowych brzegów Bałtyku. Wspomina on o Helu jako osadzie „Skirings-hall", która ozna cza po prostu „Zbójno" to jest sie dlisko piratów, w tłumaczeniu z języka angielskiego.

Wszystkie najstarsze podania wskazują, że osada była zamożna. W ciągu wieków rozwinęła się pod względem handlowym, z chwilą kiedy stała się dogodną przystanią dla rybaków. Przystań zwana hakiem, mieściła się w Starym Helu, który częściowo w 14 stuleciu uległ zatopieniu przez wzburzone fale morza i znikł pod powierzchnią wody, jak to się stało np. z cmentarzem w Bo rze pod Jastarnią, który w roku 1932 został podmyty przez morze i obecnie nie ma po nim ani śladu, w miejscu jego znajduje się częściowo port Jastarnia. Określenie hak powstało od wyrazu angielskiego hook, co znaczy zaczepienie, bosak, zabezpieczenie itp. Nazwa ta utrzymała się w ciągu wieków i dziś starzy rybacy helscy mówią, że mieszkają na Helskim Haku.

Samo źródło nazwy Hel stanowi prawdziwą zagadkę, która dotych czas w należyty sposób nie została rozwiązana.

Pierwsze pytanie jakie się tu nasuwa, polega na tym, czy nazwa Hel jest obca, czy też rodzima, innymi słowy, czy zawdzięczamy ją naszym słowiańskim przodkom, czy też poźniejszym przybyszom. Otóż nie ma zgoła podstawy do twierdzenia, iż tę kępę morską, zamieszkiwał w wiekach zamierzchłych szczep germański, a w szczególności skan dynawski. Przeciwnie wszelkie dane wskazują, iż pierwotne zaludnienie kępy, która łączyła się bezpośrednio z pobrzeżem pomorsko-lechickim, stanowiło właśnie plemię rodzime, że ono nadało mu miano, które, licując z nazwami przyległych osad nie mogło brzmieć obco.

Brzeg morski koło Wielkiej Wsi na Półwyspie Helskim.
Foto Photo-Plat

Piękne położenie wioski, przystań rybacka, rozległy port, a nade wszystko zbudowana za czasów pol skich linia kolejowa z Helu do Pucka, przyczyniła się, że Hel zaczął się szybko rozwijać, europeizować i wzbogacać; istnieje światło elektryczne, są wodociągi. Urok dziewi czej beztroski i swobody, która sta nowi bezsprzecznie jedną z najwięk szych zalet Helu, ciągnie całe rzesze wczasowiczów do tej miejscowoś ci i przywiązuje do tego stopnia, że co sezon są stałymi bywalcami. Pomimo ciężkich ciosów jakich doznał Hel w czasie minionej wojny szybko wraca do dawnego poziomu, opromieniony chwałą, że był w roku 1939 najdłużej się broniącym bastionem polskości przed nawałą hitlerowską. Obrona trwała do dnia 2 października. Komendantem obrony Helu był wówczas, obecny dowódca floty polskiej kontradmirał Włodzimierz Steyer.

Obecnie Hel poza popularną miejscowością wypoczynkową stał się jedną z bardzo ważnych baz naszego rybołówstwa pełnomorskiego, jak i bazą macierzystą, dla całego szeregu kutrów, oznaczonych nazwą „Hel".

Na południowy wschód od wios ki wznosi się potężna wieża latarni morskiej, czynna stale z nastaniem mroku. Na latarni helskiej po raz pierwszy światła zapalone zostały w roku 1820.

W pobliżu latarni rozciąga się wy soka zalesiona wydma, tworząca dość duże wzgórze, które nazywa się Bliza. Na wydmie tej już w XVII wieku wystawiono pierwszą latarnię morską zwaną „Blizą". Był to bardzo prymitywny przyrząd, gdzie na rodzaju żurawia wieszano kocioł miedziany, w którym nocą paliła się smoła i węgiel drzewny. Bliza zyskała taką sławę w kraju, że Jan III Sobieski w roku 1678 przybył do Helu na wspaniele udekorowanej brygantynie, aby ją zobaczyć.

Obok teraźniejszej latarni morskiej znajduje się stacja syren syg nałowych i tak zwana radiolatarnia, to jest urządzenie nadające automa tycznie w określonych terminach sygnał radiowo-wywoławczy: „Hel". Sygnał ten służy do pomiarów go niometrycznych dla płynących okrę tów, jak również dla ustalania dokładnego położenia statku. Syreny mgłowe natomiast w czasie mgły ostrzegają okręty przed najechaniem na mielizny.

Dziś Hel rozbudowuje się jako baza rybacka. Wprawdzie nie odegra on takiej roli jak Władysławo wo, jednak w okresie sezonu łososiowego, śledziowego, czy dorszowego jest miejscem, które skupia zazwyczaj do 200 kutrów zagranicznych i polskich. Bliskość łowisk, do godność do wyjazdów na tak zwa ną Głębię Gdańską, możność kontynuowania połowów nie tylko na otwartym Bałtyku ale i Zatoce Puc kiej, są największym walorem Helu.

W życiu miejscowości rybacy wio dą prym. Są zorganizowani w Związ ku Zawodowym Rybaków i stanowią silny oddział Związku. Zorganizowali doskonale prosperującą stację zdrowia, żłobek dla dzieci, przedszkole, ambulatorium dentystyczne, poradnie dla matek oraz stacje opieki nad matką i dzieckiem Mają własny zespół chóralny, teatralny. Interesują się żywo życiem społeczno-politycznym, są czynnymi członkami stronnictw politycznych, wśród których znaczną ilość członków posiada Stronnictwo Ludowe.

Alfred Świerkosz

WIEŚCI z KRAJU

● Dzięki zorganizowaniu przez uczniów gimnazjum biłgorajskiego „Wieczoru ku czci poległych bojowników" i uzyskaniu z imprezy tej pieniędzy, zainstalowano w gmachu gimnazjum głośniki; instalacje głośników przeprowadzili uczniowie. (c)

● Zarząd Miejski w Lublinie z przyznanej subwencji w sumie zł 44.500.000 na poprawę komunalnych warunków bytu klasy robotniczej wydał już 36 milionów zł, na roboty kanalizacyjne, drogowe, elektryfikację, na budowę i remonty. Dzięki udziałowi mieszkańców w robotach zaoszczędzono około 340 tys. zł. (h)

● Profesor astrofizyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu Iwanowska, współtwórczyni Obserwatorium Astronomicznego w majątku Piwnica koło Torunia wyjechała do U. S. A. stan Texas — Mc Donald Observatory, na kilkunastomiesięczne badania widmowe gwiazd. (w)

● Na fundusz wydawniczy Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej cechowe organizacje rzemieślnicze Lubelszczyzny zebrały ze sprzedaży cegiełek zł 262.000. Okręg Związku Cechów w Lublinie wpłacił na ten cel zł 96.800 Związek Cechów w Chełmie zł 87.570 w Białej Podlaskiej zł 49.450. w Zamościu zł 38.200. (w)

SPORT

Krystalizuje się liga bokserska

GWARDIA (W-WA) — GWARDIA (RZESZÓW) 13:3.

W Rzeszowie, miejscowa Gwardia uległa swojej imienniczce z Warszawy. Drużyna stołeczna wystąpiła osłabiona brakiem Sobkowiaka i Szymury, których zastąpili Gromek i Woźniak.

Wyniki walk (na 1-ym miejscu bokserzy warszawscy): Patora zdobył punkty w. o.; kogucia — Szadkowski pokonał Jabłońskiego; piórkowa — Gromek uległ Dobrosielskiemu; lekka — Komuda wypunktował Krowiaka; półśrednia — Majewski zremisował z Fabiszewskim; średnia — Kolczyński wygrał przez t. k. o. w I r. z Kościółkiem; półciężka — Archadzki znokautował w I r. Motykę; ciężka — Woźniak wygrał z Trawińskim.

6 NOKAUTÓW NA MECZU „GEDANIA" — „ODRA"

W Gdańsku odbyło się spotkanie bokserskie między szczecińską „Odrą" a miejscową „Gedanią". Mecz zakończył się wysokim zwycięstwem „Gedanii" w stosunku 13:3.

M. in. reprezentant Polski juniorów w w. lekkiej — Kudłacik (G), wygrał przez techn. k. o. w II rundzie z Górskim (O), a olimpijczyk — Chychła (G) już po 10 sek. zmusił do poddania się Buby (O).

„SAMORZĄDOWIEC" — „LUBLINIANKA" 9:7

Dnia 9 bm. w Lublinie odbyły się zawody bokserskie o wejście do Ligi między IKS „Samorządowiec" (Wrocław) a WKS „Lublinianka" (Lublin). Zawody zakończyły się zwycięstwem drużyny wrocławskiej w stosunku 9:7. Dwa punkty wrocławianie zdobyli walkowerem za niedowagę mistrza Polski juniorów wagi papierowej Kukiera (L), który miał walczyć w wadze muszej.

„RADOMIAK" — „CRACOVIA" 10:6

W rozegranym w niedzielę w Radomiu meczu bokserskim o wejście do Ligi między miejscowym „Radomiakiem" i „Cracovią" zwyciężyła drużyna gospodarzy w stosunku 10:6.

„ZRYW" (ŁÓDŹ) ZWYCIĘŻA HUTĘ „ZABRZE" 111:5

W meczu eliminacyjnym o wejście do Ligi bokserskiej łódzki „Zryw" pokonał hutę „Zabrze" 11:5. W drużynie śląskiej zabrakło Gumowskiego, który nie może walczyć o mistrzostwo, gdyż uprzednio startował w okręgu pomorskim.

Mistrzostwa Warszawy w koszykówce

W spotkaniach koszykówki o mistrzostwo okręgu warszawskiego padły następujące wyniki: w meczu drużyn męskich YMCA, mając przez cały czas przewagę, zwyciężyła „Drukarza" 43:31 (19:16).

Spotkanie o mistrzostwo w koszykówce żeńskiej rozegrane pomiędzy „Polonią" a AZS-em przyniosło po wyrównanej grze zwycięstwo koszykarkom „Polonii" — 22:19 (14:6).

Warta — ŁKS

Pierwszy tegoroczny mecz pięściarski, rozegrany w Poznaniu między „Wartą" i dwukrotnym drużynowym mistrzem Polski ŁKS-em zakończył się wynikiem remisowym 8:8.

Wyniki poszczególnych spotkań były następujące: w w. muszej — Liedtke (W) wygrał pewnie na punkty z Getlingiem; w w. koguciej — Bobak (W) zwyciężył na punkty Olczyka; w w. piórkowej — Szymański (W) wygrał przez dyskwalifikację Popielatego, który otrzymał trzy napmnienia za bicie głową; w w. lekkiej — po wyrównanej walce sędziowie ogłosili zwycięstwo Debisza (ŁKS) nad Ratajczakiem, co publiczność przyjęła długotrwałymi gwizdami; w w. półśredniej — Szkudlarek (W) uległ napunkty Olejnikowi; w w. średniej — Białecki (W) przegrał wysoko na punkty z Pisarskim; w w. półciężkiej — Franek (W) zwyciężył na punkty Wieczorka; w w. ciężkiej — Majewski (W) uległ na punkty Grzelakowi.

Prace konserwatorskie w katedrze wawelskiej

W ciągu roku 1948 dokonano na Wawelu, z funduszów pochodzących ze składek publicznych, szeregu prac konserwatorskich, przeprowadzonych pod nadzorem woj. Wydziału Kultury i Sztuki.

W kaplicy Stefana Batorego, która uszkodzona przez bombę, najbardziej ucierpiała, zabezpieczono i uzupełniono na sklepieniu freski z końca XVI wieku. Odczyszczono i odpolerowano marmury na ścianach oraz odrestaurowano zabytkowe tabernakulum. W kaplicy Świętokrzyskiej odrestaurowano bardzo cenne freski ruskie z XV wieku oraz ukończono kanał powietrzny koło fundamentów, co nie tylko zabezpieczy kaplicę przed wilgocią, ale również osuszy jej mury. W kaplicy Zygmuntowskiej naprawiono i umieszczono z powrotem na zaplecze stalli srebrnego orła z okuciem z czasów Kazimierza Wielkiego, przywrócono też dawny wygląd drzwiom Katedry. Prace konserwatorskie w Katedrze Wawelskiej będą dalej prowadzone w roku bieżącym.

Przewiduje się przede wszystkim stałe zabezpieczenie Katedry przed wpływami atmosferycznymi, przez wymianę dotychczasowego prowizorycznego oszklenia okien na trwałe, rekonstrukcję zniszczonych witraży Mehoffera i Tetmajera oraz odnowienie w kaplicy Świętokrzyskiej dwóch średniowiecznych tryptyków.

B-69910

Rzeczy ciekawe

Co byłoby, gdyby roztopiono lody Arktyki

Obszar Arktyki stanowi około 1/10 całej powierzchni półkuli północnej, lecz wpływ jej odczuwa się niekiedy w najbardziej oddalonych zakątkach naszej planety. Niejednokrotnie słyszymy powiedzenie, że Arktyka jest „kuchnią pogody", przy czym pogody przeważnie brzydkiej, nieprzyjemnej.

Nic dziwnego, że wielu ludzi zastanawiało się nad taką kwestią: czy nie dałoby się „poprawić" Arktyki, uczynić ją cieplejszą i tym samym uniknąć nieoczekiwanych ochłodzeń? Rzeczywiście, czy nie można zmienić prądu morskiego, skierować ciepłe wody do Arktyki i roztopić arktyczne lodowce?

Przybliżone obliczenia wykazują że lodowce zawierają około 3 milionów kilometrów sześciennych lodu. Gdyby w wyniku ocieplenia cały ten lód stopił się, to poziom wody w Oceanie światowym podniósłby się o 8 metrów, a wskutek roztopienia się lodowców antarktycznych poziom wody w Oceanie podniósłby się o 23 metry!

Ocean zacznie zalewać ląd. Olbrzymie nadbrzeżne przestrzenie, pokryte lasami, kwitnącymi polami, miastami zostaną zatopione.

Oto do czego doprowadziłoby poprawienie" Arktyki.

Fakt, że klimat stref podbiegunowych pozostaje zimny posiada jeszcze jedno doniosłe znaczenie dla ludzkości. Wymiana powietrza, która dokonuje się pomiędzy strefami, leżącym pomiędzy równikiem, a strefami podbiegunowymi, jest dla nas bardzo ważna, ponieważ ciepłe i lżejsze powietrze w górnych warstwach atmosfery posuwa się ku północy, a zimne powietrze z północy posuwa się na południe w dolnych warstwach atmosfery. Dzięki temu, powstają silne prądy powietrzne w postaci wiatrów. Przynoszą one wilgoć do upalnych stepów, i zasilają wodą ziemię, ktora bez nich byłaby tam nieurodzajna.

Ponadto wiatry oczyszczają powietrze z kurzu, który inaczej wisiałby nad ziemią w postaci gęstych chmur. Gdyby nie było wiatrów stałych, to potężny, ciepły prąd Zatokowy nie mógłby dostarczać swych wód daleko na północ i nie ogrzewałby północnej Europy.

Wszystko to dowodzi, że nie taka znów bardzo zła jest Arktyka, jak by się komuś zdawało...

Druk. NKW SL, W-wa, Skolimowska 5